Euroopa Parlament
2019-2024

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2023/0102(NLE)

17.10.2023

***

SOOVITUSE PROJEKT

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Montenegro vahelise Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Montenegros käsitleva kokkuleppe sõlmimise kohta
(08353/2023 – C9-0177/2023 – 2023/0102(NLE))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Lena Düpont

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus
***	nõusolekumenetlus
***I	seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
***II	seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
***III	seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

SISUKORD

lk

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT 5

SELETUSKIRI 6

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Montenegro vahelise Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Montenegros käsitleva kokkuleppe sõlmimise kohta
(08353/2023 – C9-0177/2023 – 2023/0102(NLE))

(Nõusolek)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (08353/2023),

– võttes arvesse Euroopa Liidu ja Montenegro vahelist Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevust Montenegros käsitlevat kokkulepet (08354/2023),

– võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktidele b ja d, artikli 79 lõike 2 punktile c ning artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C9-0177/2023),

– võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 114 lõiget 7,

– võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitust (A9-0000/2023),

1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide ja Montenegro valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

a. Taustteave
Esildatud nõukogu otsusega on kavas heaks kiita Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevust Montenegros käsitlev Euroopa Liidu ja Montenegro vaheline staatust käsitlev kokkulepe, nagu on ette nähtud Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitlevas määruses (EL) 2019/1896.

Üks Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti (edaspidi „amet“) ülesandeid on teha kolmandate riikidega Euroopa piiri- ja rannikuvalve määrusega hõlmatud valdkondades koostööd, „mis võib seisneda operatiivtegevuse käigus piirihaldusrühmade suunamises kolmandatesse riikidesse“. Amet võib teha oma ülesannete täitmiseks koostööd kolmandate riikide asutustega, mis on pädevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimustes, ning võib kolmanda riigi nõusolekul võtta selle kolmanda riigi territooriumil Euroopa integreeritud piirihaldusega seotud meetmeid.

Staatust käsitlev kokkulepe peaks hõlmama kõiki aspekte, mis on vajalikud ameti tegevuse korraldamiseks kolmandates riikides. Määruse (EL) 2019/1896 artikli 73 lõike 3 kohaselt sõlmib liit olukorras, mis nõuab Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse piirihaldusrühmade suunamist kolmandasse riiki, kus rühmade liikmed teostavad täitevvolitusi, asjaomase kolmanda riigiga staatust käsitleva kokkuleppe.

Kooskõlas Euroopa piiri- ja rannikuvalve määrusega ning selle artikli 76 lõikega 1 esitas komisjon oma teatises COM(2021) 829 kolmandate riikide territooriumil toimuva tegevuse jaoks staatust käsitleva näidiskokkuleppe, nagu on osutatud määruses (EL) 2019/1896. Montenegroga sõlmitav staatust käsitlev kokkulepe põhineb komisjoni koostatud näidisel.

Komisjon andis 10. mail 2023 raportööridele ülevaate edusammudest, mida on tehtud staatust käsitleva kokkuleppe läbirääkimistel Euroopa Liidu ja Montenegro Vabariigi vahel. Lepingule kirjutati alla 16. mail 2023 Podgoricas.

b. Soovituse koostaja seisukoht
2015. aasta rände- ja pagulaskriisi haripunktis saabusid Lääne-Balkani kaudu Euroopa Liitu sajad tuhanded varjupaigataotlejad ja rändajad ning Montenegro asub ühel tähtsamal ebaseadusliku segarände marsruudil.

Soovituse koostaja on seisukohal, et kolmandate riikidega tehtava koostöö raames ametlike, õiguslikult siduvate kokkulepete sõlmimine kahepoolsete lepingute sõlmimise asemel on otsustava tähtsusega selleks, et tagada sellise koostöö läbipaistvus ning avalik kontroll ja demokraatlik järelevalve selle üle. Kõik Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel sõlmitavad kokkulepped, mis käsitlevad Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatsioone, peaksid olema hoolikalt kaalutletud, andma lisaväärtust ning olema otstarbelt ja sisult rangelt vajalikud ja proportsionaalsed.

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ning Montenegro siseministeerium peavad järgima Euroopa piiri- ja rannikuvalve määruse sätteid ja tagama põhiõiguste järgimise.

Kokkuvõttes leiab soovituse koostaja, et kavandatud staatust käsitlev kokkulepe on kooskõlas

komisjoni teatises esitatud näidiskokkuleppe sisu ja sätetega, mis peaksid sisalduma lõplikus kokkuleppes.

Kuna see kokkulepe on jõudnud rakendamisjärku, palub Euroopa Parlament Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametil parlamenti kiiresti teavitada staatust käsitleva kokkuleppe rakendamise käigus võetud meetmetest ja tuletab ametile meelde määruse (EL) 2019/1896 artikli 73 lõike 8 kohast kohustust lisada oma aastaaruannetesse hinnang kolmandate riikidega tehtava koostöö kohta.

Ülaltoodut arvesse võttes soovitab soovituse koostaja Euroopa Parlamendil nõukogu otsuse eelnõu teksti heaks kiita.